كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شەشۋشى شايقاسىنىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە قول جەتكىزۋ اڭگىمە ماجىلىسىندە سويلەگەن ٴسوز

(باسى 3 ـ بەتتە)

ەكىنشى، ىندەتتىڭ ىقپالىن جەڭۋگە قۇلشىنۋ. وڭىرگە، دارەجەگە ٴبولىپ دالمە ـ ٴدال ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ تاكتيكاسىن ىيناقتاندىرۋ كەرەك. ىندەت جاعدايى اۋىر وڭىرلەردە ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ٴتۇيىندى تۇردە جاقسى ىستەۋمەن بىرگە، قىزمەت تاسىلىنە جاڭالىق ەنگىزىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى جانە كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتۋ كەرەك. ىندەت تۋىلماعان نەمەسە ىندەت جاعدايى ٴبىرشاما جەڭىل وڭىرلەردە زەيىن ـ زەردەنى شوعىرلاندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدى جەدەل ىلگەرىلەتۋ كەرەك. كەدەي ەڭبەككۇشتەردىڭ كاسىپ ىستەپ جۇمىستانۋىنا الدىمەن قولداۋ كورسەتىپ، كاسىپورىنداردىڭ جۇمىستى، ٴوندىرىستى قالپىنا كەلتىرۋى، كەلەلى نىسانداردىڭ جۇمىس باستاۋى، زات اينالىم جۇيەسى قۇرىلىسى سياقتى جاقتاردا كەدەي ەڭبەككۇشتەردى الدىمەن ۇيىمداستىرىپ جانە ىستەتىپ، كاسىپورىنداردى كەدەي وڭىرلەردەگى، اسىرەسە، ارحيۆ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي وتباسىنداعى ادامداردى جۇمىسقا كوبىرەك قابىلداۋعا ىنتالاندىرىپ، شىعىس پەن باتىس بولىكتىڭ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سەلبەستىگىندە ”ٴتۇيىن مەن ٴتۇيىندى ۇشتاستىرۋ“ ارقىلى كەدەي ەڭبەككۇشتەردىڭ جەدەل تۇردە تارتىپپەن جۇمىس ورىندارىنا ورالۋىنا كومەكتەسۋ كەرەك. تۇرلەرگە ٴبولىپ شارا اتقارىپ، ىندەت تۋىلماعان وڭىرلەر جۇمىس ىستەيتىن ادامداردى جەتكىزۋ ـ قابىلداۋ قىزمەتىنىڭ سەرپىنىن ارتتىرۋ كەرەك. كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋگە قاتىستى ەگىن، مال شارۋاشىلىعى ونىمدەرىنىڭ ساتىلماي قالۋى ماسەلەسىن شىن مانىندە شەشىپ، ٴوندىرۋ مەن ساتۋدى ۇشتاستىرۋدى ويداعىداي ۇيىمداستىرىپ، تۇتىنۋ ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ارەكەتىن ورىستەتىپ، ىنتەرنەتتەن پايدالانىپ ساتىلىم ارناسىن كەڭەيتىپ، اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرىنىڭ ساتىلۋى قيىن بولۋ ماسەلەسىن كوپ ارنامەن شەشۋ كەرەك. كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كاسىپ سالاسىنىڭ ٴوندىرىستى قالپىنا كەلتىرۋىنە قولداۋ كورسەتىپ، اۋىل شارۋاشىلىعى ماتەريالدارىمەن قامداۋ سياقتى كوكتەمگى ەگىس دايىندىعى قىزمەتىن ويداعىداي ىستەپ، كاسىپ سالاسىنىڭ كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ قارجىسىنان جانە كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ شاعىن سومالى امانات ـ قارىز ساياساتىنان جاقسى پايدالانىپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كاسىپ سالاسىنىڭ ۇزدىكسىز داموۋىن جەبەۋ كەرەك. كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ نىساندارىنىڭ جۇمىس باستاۋىن، جۇمىستى قالپىنا كەلتىرۋىن جەدەلدەتىپ، قونىس جاڭالاۋدىڭ سايكەستى قۇرىلعىلارى قۇرىلىسىن، تۇرعىن ٴۇي جانە اۋىز سۋ حاۋىپسىزدىگى سوڭعى ينجەنەريا مىندەتتەرىن الدىڭعى جارتى جىلدا تۇگەلدەي ورىنداپ بولۋ كەرەك. ىندەت جاعدايى سەبەبىنەن كەدەيلەسكەن، قايتا كەدەيلەسكەن حالىققا كومەكتەسۋدى جانە ولاردى سۇيەمەلدەۋدى جاقسى ىستەپ، ىندەت ىقپالىنا ۇشىراعان كەدەي حالىقتىڭ جاعدايىن ٴجىتى قاداعالاپ قاماتاماسىز ەتۋمەن تولىق قامتۋ سياقتى كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ شارالارىن دەر كەزىندە ويداعىداي ىيناقتاندىرىپ، ولاردىڭ نەگىزگى تۇرمىسىنىڭ ىقپالعا ۇشىراماۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

ٴۇشىنشى، كوپ شارالاردى قاتار قولدانىپ جەتىستىكتەردى بەكەمدەۋ. مەملەكەتتىك كەڭەس كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ـ ورىندەتۋ باسشىلىق گرۋپپاسى وتكەن جىلدىڭ سوڭىندا جەر ـ جەردى ۇيىمداستىرىپ كەدەيلىكتەن ارىلعان 93 ميلليوننان استام حالىققا جاپپاي اداقتاپ تەكسەرۋ جۇرگىزىپ، ساقتاۋلار مەن شالاعاي تۇرلەردى تاپقان بولاتىن، وسىلاردى ٴبىر ـ بىردەن تىڭعىلىقتى رەتتەۋ ـ تۇزەتۋ كەرەك. قايتا كەدەيلەسۋ قاتەرى بار 2 ميلليونعا جۋىق جانە كەدەيلەسۋ قاتەرى بار 3 ميلليونعا جۋىق قاۋىمعا باعىتتالعان سياساتتاعى ساقتانۋ شارالارىن قولدانىپ، قايتا كەدەيلەسكەن جانە كەدەيلەسۋگە دۋشار بولعان حالىقتى كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ كولەمىنە دەر كەزىندە قامتۋ كەرەك. جۇمىستاندىرۋ ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سەرپىنىن ارتتىرىپ، ەڭبەككۇش شىعاراتىن جەرلەر مەن قابىلدايتىن جەرلەردىڭ دالمە ـ ٴدال ۇشتاسۋىن كۇشەيتىپ، جۇمىس ورىندارىن ورنىقتىرىپ، جۇمىس ورىندارىن كەڭەيتىپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ باستاماشى كاسىپورىندارىنىڭ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سەحتارىنىڭ جۇمىستى جەدەل قالپىنا كەلتىرۋىنە قولداۋ كورسەتىپ، كەدەيلەردى جەتەكتەۋ قابىلەتىن جوعارىلاتىپ، الەۋمەتتىك يگىلىك جۇمىس ورىندارىنان پايدالانىپ جاقىن ماڭدا، سول جەردە جۇمىستانۋعا اناعۇرلىم كوپ وراي ازىرلەۋ كەرەك. كاسىپ سالاسى ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سەرپىنىن ارتتىرۋ كەرەك، ەگىنشىلىك، باعىمشىلىق كاسىپتەرىن دامىتۋدىڭ وزىندىك ارتىقشىلىعى بولادى، پەريودى ٴبىرشاما ۇزاق كەلەدى، ۇزاق ۋاقىت جەتىلدىرۋگە جانە ونى قولداۋعا باسا ٴمان بەرۋ كەرەك. سوڭعى بىرنەشە جىلدا، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ شاعىن سومالى امانات ـ قارىز كەدەي بۇقارانىڭ ٴوندىرىستى دامىتۋىنا قولداۋ كورسەتۋدە ماڭىزدى رول اتقاردى، بۇعان ۇزدىكسىز تاباندى بولۋ كەرەك. كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋگە بايلانىستى قونىس جاڭالاۋدان كەيىنگى سۇيەمەلدەۋ سەرپىنىن ارتتىرۋ كەرەك. بۇكىل مەملەكەتتە 9 ميلليون 600 مىڭنان استام كەدەي حالىق كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ بويىنشا قونىس جاڭالادى، ورتا، باتىس بولىك وڭىرلەرىندە بۇنىمەن قاتار كەدەي ەمەس 5 ميلليون حالىق قوسا قونىس جاڭالادى، بۇل ورتا ەڭگەيدەگى ٴبىر مەملەكەتتىڭ جان سانى كولەمىمەن قارايلاس. قازىر قونىس جاڭالاپ كوشىپ شىعۋ ماسەلەسى نەگىزىنەن شەشىلدى، كەلەسى قادامداعى ماڭىزدى ٴتۇيىن ورنىعۋ، جۇمىستانۋ، بىرتىندەپ بايۋ بولىپ تابىلادى.

ٴتورتىنشى، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ ساياساتىنىڭ تۇراقتىلىعىن ساقتاۋ. كەدەيلىك تىزىمىنەن شىعارىلعان اۋداندار، قىستاقتار، حالىق جونىنەن قازىرگى كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ ساياساتىنىڭ جالپىلىق تۇراقتىلىعىن ساقتاپ، دەمەپ جىبەرۋ، جەبەپ جىبەرۋ كەرەك. وتپەلى كەزەڭ بەلگىلەۋدى ويلاستىرۋعا بولادى، وتپەلى كەزەڭدە، قالپاق الىنعانىمەن جاۋاپكەرشىلىكتى تاستاماۋ، قالپاق الىنعانىمەن ساياساتتى توقتاتپاۋ، قالپاق الىنعانىمەن كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋدى توقتاتپاۋ، قالپاق الىنعانىمەن باقىلاۋ ـ باسقارۋدى توقتاتپاۋ تالابىن قاتاڭ ىيناقتاندىرىپ، باستى ساياسات ـ شارالاردى دەرەۋ توقتاتپاۋ، قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اترەتىن قايتارىپ اكەتپەۋ كەرەك. قايتا كەدەيلەسۋدەن ساقتانۋدى باقىلاۋ ـ سارالاۋ جانە كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ مەحانيزمىن جەدەل ورناتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلۋى ورنىقتى بولماعان وتباسىلاردى، كەدەيلەسۋگە تاياپ تۇرعان، وڭاي كەدەيلەسەتىن وتباسىلاردى، سونداي ـ اق ىندەت جاعدايىنان نەمەسە باسقا دا سەبەپتەرمەن كىرىسى كۇرت ازايعان ياكي شىعىسى كۇرت ارتقان وتباسىلاردى باقىلاۋ ـ ساراپتاۋدى كۇشەيتىپ، باعىتتامالى كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ شارالارىن الدىن الا قولدانۋ كەرەك، ولار قايتا كەدەيلەسكەننەن كەيىن بارىپ قايتا وڭالتىپ جۇرۋگە بولمايدى.

بەسىنشى، باعالاۋدى قاتايتىپ، جاپپاي تەكسەرۋ ورىستەتۋ. كەدەيلىك تىزىمىنەن شىعارۋ وتكەلىن قاتاڭ يگەرىپ، ساندى مالىمەتتىك كەدەيلىكتەن ارىلتۋدى، كەدەيلىكتەن جالعان ارىلتۋدى باتىل تيۋ كەرەك. مەملەكەتتىك كەڭەس كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ـ ورىندەتۋ باسشىلىق گرۋپپاسى قۇزاپ تەكسەرۋ، شارلاپ تەكسەرۋ ورىستەتىپ، ۇدايىلانعان قۇزاۋ ـ جەتەكشىلىك ەتۋدى كۇشەيتۋ كەرەك، بيىل ورتالىق كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ ناتيجەسىن باعالاۋدى ۇزدىكسىز ورىستەتەدى. سوڭعى جارتى جىلدان باستاپ، مەملەكەت كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋعا جاپپاي تەكسەرۋ ۇيىمداستىرىپ ورىستەتىپ، وڭىرلەردىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ ناتيجەسىن جاپپاي تەكسەرەدى. بۇل ـــ ٴىرى ٴىس. پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە جەتكەنىمىزدى، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتىلعاندىعىن لايىقتى ۋاقىتتا جاريالاۋىنا ساندى مالىمەتتىك تىرەك ازىرلەپ، تاريح پەن حالىقتىڭ سىنىنان سۇرىنبەي وتۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

التىنشى، جاپپاي كەدەيلىكتەن ارىلتۋ مەن اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋدىڭ ٴونىمدى ۇشتاسۋىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتۋ. كەدەيلىكتەن ارىلىپ، قالپاقتى الىپ تاستاۋ ـــ سوڭعى كومبە ەمەس، قايتا تىڭ تۇرمىستىڭ، تىڭ كۇرەستىڭ باستاماسى. باستى قايشىلىقتىڭ وزگەرۋىنە باعىتتاي وتىرىپ، قىزمەت وي جەلىسىن ايقىنداپ، كەدەيلىكتى ازايتۋ ستراتەگياسى مەن قىزمەت جۇيەسىنىڭ ورنىقتى تۇردە تيپ وزگەرتۋىن ىلگەرىلەتىپ، ونى اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋ ستراتەگياسىنا ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ قامتىپ، ۇزاق مەرزىم مەن قىسقا مەرزىم بىرلەسكەن، ۇستىنەن وڭاۋ مەن تومەننەن وڭاۋ قاتار يگەرىلگەن ٴتۇزىلىس ـ مەحانيزم ورناتۋ كەرەك. بۇل قىزمەتتى قازىر ورتالىقتىڭ قاتىستى تاراۋلارى زەرتتەۋ ۇستىندە. جالپىلاي ايتقاندا، داموى كەنجە وڭىرلەر مەن اۋىل ـ قىستاقتاعى تومەن كىرىستى حالىقتىڭ داموۋىنىڭ ىشكى قوزعاۋشى كۇشىن قالىپتاستىرۋعا ٴتيىمدى بولۋ، دالمە ـ ٴدال كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋگە ٴتيىمدى بولۋ، ورتاق بايۋدى بىرتىندەپ جۇزەگە اسىرۋدى جەبەۋ كەرەك. شارت ـ جاعدايى بار جەرلەر ٴىس جۇزىندىك جاعدايىمەن بىرلەستىرىپ، كولەمدىك جاقتاعى قىزمەتتەرگە دە تاجىريبە توپتاۋىنا بولادى.

4 . پارتيانىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە جەتۋگە باسشىلىعىن كۇشەيتۋ

”باستابىندا وڭاي، قاراپايىم كورىنگەنىمەن، سوڭىن الا كۇردەلەنەدى، قيىنداي تۇسەدى“. كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ نەعۇرلىم سوڭىنا تايانعان سايىن، پارتيانىڭ باسشىلىعىن سولعۇرلىم كۇشەيتۋ جانە جاقسارتۋ كەرەك. ٴار دارەجەلى پارتكومدار (پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسى)، ٴسوز جوق، قىزمەتتى اتقارىپ، جاۋاپكەرشىلىگىن ادا ەتىپ، بورىشىن وتەۋى كەرەك.

2020 ـ جىلعا جەتكەندە قازىرگى اتقارىلىپ وتىرعان ولشەمىمەن تومەنگى اۋىل ـ قىستاقتاعى كەدەي حالىقتى تۇگەلدەي كەدەيلىكتەن ارىلتۋ ـــ پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ بۇكىل ەل حالقىنا بەرگەن ايبىندى ۋادەسى، ونى، ٴسوز جوق، دەر كەزىندە جۇزەگە اسىرۋ كەرەك، شەگىنۋگە نەمەسە سولقىلداقتىق ىستەۋگە ەشقانداي جول جوق. بۇل ـــ سۇراپىل شايقاس، نەعۇرلىم سوڭىنا تايانعان سايىن، بۇل ارقاۋدى سولعۇرلىم شيراتۋ كەرەك، كىدىرۋگە بولمايدى، بەيعامدىققا سالىنۋعا بولمايدى، بوساڭسۋعا بولمايدى. ٴارقايسى ولكە، اۆتونوميالى رايون، قالا تۇگەلدەي ساتى ـ ساتى بويىنشا سەرتكە قول قويعان، ۋادە بەرگەن ەكەن، ونى ورىنداۋى كەرەك. ۋاقىت انە ـ مىنە دەگەنشە وتە شىعادى، جوعارى ـ تومەن بولىپ بۇل قىزمەتتى، ٴسوز جوق، وتە ٴجىتى، وتە مىقتى ۇستاۋ كەرەك.

ورتالىق قازىنا كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ارنايى قارجىسىنىڭ كولەمىن ۇزدىكسىز ارتتىرۋى، ٴار دارەجەلى قازىنالار دا كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ قارجىلىق سۇرانىسىنا كەپىلدىك ەتۋى كەرەك. قازىنانىڭ اۋىل شارۋاشىلىعىنا ساياتىن قارجىلارىن بىرىكتىرۋ سەرپىنىن ارتتىرىپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ قارجىلارىن باقىلاۋ ـ باسقارۋدى كۇشەيتىپ، قارجىنىڭ پايدالانىلۋ ونىمدىلىگى مەن تيىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋگە ارنالعان جەر جانە فينانس ساياساتتارىنان ويداعىداي پايدالانۋ كەرەك. كەدەيلىكتەن ورنىقتى ارىلعان وڭىرلەردەگى جەر ـ جەردىڭ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ ارنايى قارجىسىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ورنالاستىرىپ، كەدەي ەمەس اۋدانداردىڭ، كەدەي ەمەس قىستاقتارداعى كەدەي حالىقتىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۋىن قولداۋىنا بولادى.

شىعىس، باتىس بولىكتەردىڭ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سەلبەستىگىن جانە ورتالىق مەكەمە ـ ورىندارىنىڭ تۇيىندى تۇردە كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋىن تەرەڭدەتۋ كەرەك. كەزەكتە ەڭ كورنەكتى مىندەت ـــ ورتا، باتىس بولىكتەگى وڭىرلەردىڭ ىندەت جاعدايىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋعا جاساعان ىقپالىن تومەندەتۋىنە كومەكتەسۋ، ەڭبەك سەلبەستىگى جاعىندا كومەكتەسۋ، تۇتىنۋ ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ جاعىندا كومەكتەسۋ. ۇزاق بولاشاقتان الىپ قاراعاندا، شىعىس، باتىس بولىكتەردىڭ كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ بويىنشا سەلبەسۋىندە، مەملەكەتتىك وڭىرلىك داموۋ جالپى تۇلعالىق ستراتەگياسىن تياناق ەتىپ، وڭىرلىك سەلبەستىكتى تەرەڭدەتىپ، شىعىس بولىكتەگى كاسىپ سالالارىنىڭ باتىس بولىككە قاراي ساتىلى ويىسۋىن ىلگەرىلەتىپ، كاسىپ سالالارىنىڭ ٴوزارا تولىقتاۋىن، قىزمەتكەرلەردىڭ ٴوزارا ىقپالداستىعىن، تەحنيكانى ٴوزارا ۇيرەنۋدى، كوزقاراستاردىڭ ٴوزارا توعىسۋىن، ستيلدە ٴوزارا ۇلگى الۋدى جۇزەگە اسىرىپ، بىرگە داموۋ كەرەك.

كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ مىندەتىنىڭ جوعارى ساپادا ورىندالۋ ـ ورىندالماۋىنىڭ تەتىگى ادامدا، تەتىگى كادرلار قوسىنىنىڭ ستيلىندە. كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سالاسىنداعى ستيل قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، فورماشىلدىققا، تورەشىلدىككە باتىل قارسى تۇرىپ، نەگىزگى ساتىنىڭ اۋىرتپالىعىن جەڭىلدەتىپ، قىزمەت، تۇرمىس، حاۋىپسىزدىك سياقتى ٴار جاقتاعى قاماتاماسىزداندىرۋدى ويداعىداي ىستەپ، نەگىزگى ساتىداعى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كادرلارىنىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ جانە كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ قىزمەتىنە الاڭسىز كىرىسۋىنە مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك. كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ بويىنشا كادرلاردى باۋلۋدى كۇشەيتىپ، قىستاقتا تۇرۋعا جاڭادان تاڭداپ جىبەرىلگەن كادرلار مەن جاڭادان تاعايىندالعان اۋىل ـ قىستاق كادرلارىن تۇگەلدەي ٴبىر كەزەك باۋلۋدان وتكىزۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، كەدەيلەردى دالمە ـ ٴدال سۇيەمەلدەۋ، كەدەيلىكتەن دالمە ـ ٴدال ارىلتۋ قابىلەتىن كۇشەيتۋ كەرەك.

كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدى ويداعىداي ىستەۋمەن بىرگە، ويداعىداي ۇگىتتەۋ كەرەك. پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ جونىندەگى شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن ٴتۇيىندى تۇردە ۇگىتتەۋ، وڭىرلەردىڭ، تاراۋلاردىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ مەن كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ قىزمەتىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتۋدەگى جاڭا شارالارىن، جاقسى ادىستەرىن ۇگىتتەۋ، نەگىزگى ساتىداعى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كادرلارىنىڭ تيپتىك ىزگى ىستەرىن جانە كەدەي وڭىرلەردەگى حالىق بۇقاراسىنىڭ قاجىرلىلىقپەن كۇرەس جۇرگىزگەن اسەرلى اڭگىمەلەرىن ۇگىتتەۋ كەرەك. ىزگى نيەتتى سىندى، پىكىردى، ۇسىنىستى مۇقيات تىڭداپ، قىزمەتتى دەر كەزىندە جاقسارتىپ، ماسەلەلەردى شەشۋ كەرەك. بوتەن ويمەن شاتۋلداپ، ٴبىشنارا ماسەلەلەردى دابىرلاپ، داليتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ قىزمەتىنىڭ كەلەلى جاعدايىنا نۇقسان جەتكىزگەندەردى باتىل تۇردە زاڭ بويىنشا تيۋ كەرەك.

جولداستار! كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ قىزمەتى ايرىقشا جاپالى، ماشاقاتتى، اياقتالار جىلدا تاعى ىندەتتىڭ ىقپالىنا ۇشىراپ وتىر، ٴتۇرلى قىزمەت مىندەتى اناعۇرلىم اۋىرلاپ، تالاپ اناعۇرلىم جوعارىلادى. ٴبىز اۋەلگى ماقساتتى ۇمىتپاي، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاپ، سەنىمدى بەكەمدەپ، قايىسپاي كۇرەس جۇرگىزىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جالپى بەتتىك جەڭىسىنە قول جەتكىزىپ، جۇڭحۋا ۇلتى جونىنەن، ادامزات جونىنەن كەلەلى ماڭىزعا يە وسى ۇلى ٴىستى باتىل ورىندايىق!

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 3 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۆتونوميالى رايون 852 ميلليون يۋان ورنالاستىردى، جەر ـ جەر ٴبىر ميلليارد 167 ميلليون يۋان ورنالاستىردى.

ىندەت تۋىلعانىنان بەرى، اۆتونوميالى رايوندىق قازىنا مەڭگەرمەسى قاراجات مەجە ەسەبىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ورنالاستىرىپ، الدىن الا ورنالاستىرۋ، ارنايى ورنالاستىرۋ سياقتى ادىستەردى جەدەل قولدانىپ، جۇڭگو حالىق بانكىسىمەن جانە باسقا فينانس قۇرىلىمدارىمەن سايكەسىپ، شۇعىل جاعدايدا قاراجات ٴبولۋدىڭ جىمداسا ۇشتاسۋ مەحانيزمىن ورناتىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قاراجاتىمەن قاماتاماسىز ەتۋ قىزمەتىن بار كۇشپەن جاقسى ىستەپ، ورتالىقتىڭ جانە اۆتونوميالى رايوننىڭ قازىنالىق كومەك قاراجاتىنىڭ دەر كەزىندە تياناقتالۋىنا، دەر كەزىندە ونىمدىلىگىن ساۋلەلەندىرۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

قاتىستى تاراۋلارمەن سەلبەسىپ دەر كەزىندە ٴبىر قىدىرۋ ساياساتتىق شارالار شىعارىپ، ەمدەپ قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ قىزمەتتەرىنىڭ تارتىپپەن ىلگەرىلەۋىن قاماتاماسىز ەتتى، سونداي ـ اق قيىنشىلىعى بار توپتىڭ نەگىزگى تۇرمىسىن قاماتاماسىز ەتۋدى جاقسى ىستەدى. نەگىزدىك ەمدەۋ قامسىزداندىرۋى، سالماقتى اۋرۋلار قامسىزداندىرۋى، ەمدەپ قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ قاتارلىلاردا بەلگىلەمە بويىنشا تولەنگەننەن كەيىن، جەكە ادام كوتەرۋگە ٴتيىستى بولىگىنە قازىنادان كومەك قاراجات اجىراتىپ، دياگنوزى تۇراقتاندىرىلعان ناۋقاستاردىڭ دەر كەزىندە قۇتقارىلىپ ەمدەلۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

كاسىپورىنداردىڭ قوعامدىق قامسىزداندىرۋ قاراجاتىن ازايتۋ، كەشىرىم ەتۋ، كەشەۋىلدەتىپ تاپسىرۋ ساياساتىن دەر كەزىندە تياناقتاندىردى. بيىل 2 ـ ايدان باستاپ ورتا، شاعىن، ۇساق كاسىپورىنداردىڭ نەگىزدىك زەينەتكەرلىك، جۇمىسسىزدىق، جۇمىس ۇستىندە جارالانۋ قامسىزداندىرۋىندا قىزمەت ورنى تولەيتىن بولىگى الىنبايدى، ۋاقىت شەگى 5 اي بولادى، ٴىرى كاسىپورىندار سياقتى قامسىزداندىرۋعا قاتىناسقان باسقا دا ورىنداردىڭ (ورگان، ٴىسورىندار قاتىستىرىلمايدى) نەگىزدىك زەينەتكەرلىك، جۇمىسسىزدىق، جۇمىس ۇستىندە جارالانۋ قامسىزداندىرۋىندا قىزمەت ورنى تولەيتىن بولىگىنىڭ جارتىسى الىنادى، مۇنىڭ ۋاقىت شەگى 3 اي بولادى.

ٴتۇرلى سالىقتى ازايتىپ، اقىنى تومەندەتۋ ساياساتتارىن مۇقيات تياناقتاندىرىپ، قاتىناس ـ تاسىمال، اس ـ سۋ، قونالقى، ساياحات سياقتى سالالارداعى كاسىپورىندار ٴۇشىن سالىقتى ازايتۋ، كەشىرىم ەتۋ، كەشەۋىلدەتىپ الۋ تيىمدىلىك ساياساتتارىن تياناقتاندىرىپ، ٴوسىمىن قازىنادان بەرۋ ساياساتىن شىعارىپ، كاسىپورىنداردىڭ جۇمىستى، ٴوندىرىستى قالپىنا كەلتىرۋىن بەلسەندىلىكپەن ىلگەرىلەتتى.

قارجى قۇرالۋ كەپىلدەمە اقى مولشەرىن تومەندەتىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ زاتتىق ماتەريالدارىن ٴتۇيىندى وندىرەتىن كاسىپورىنداردى قاماتاماسىز ەتۋدى الدىمەن ويلاستىرىپ، كەپىلدەمە اقى مولشەرىن %1تەن از بولۋعا تومەندەتتى؛ شاعىن، ۇساق كاسىپورىنداردىڭ شارۋاشىلىق قۇرۋ كەپىلدەمە قارىزىنا ٴوتىنىش بەرۋ شارتىن تومەندەتتى؛ توقىماشىلىق، كيىم ـ كەشەك كاسىپورىندارىنىڭ شينجياڭدىقتاردى جۇمىسقا قابىلداعاندارىنا ٴار ادامعا 5000 يۋاندىق ولشەممەن ٴبىر جولدا ماۋسىمعا ٴبولىپ تىڭنان جۇمىستاندىرۋ قوسىمشا قاراجاتىن بەردى؛ جۇمىس ورنىقتىرۋ بويىنشا قايتارىپ بەرۋ ساياساتىن جۇرگىزىپ، جۇمىس ورنىقتىرۋ قوسىمشا قاراجاتىن تاراتتى.

ٴار دارەجەلى قازىنا تاراۋلارى بەلسەندىلىكپەن ارەكەتتەنىپ، بۇكىل رايوننىڭ شۇعىل قاجەتتى ەمدەۋ بۇيىمدارى مەن تۇرمىستىق بۇيىمدارىنىڭ تارتىپپەن قامدالۋىن پارمەندى قاماتاماسىز ەتتى. ٴبىر جاعىنان، ەمدەۋ، دەنساۋلىق ساقتاۋ قۇرىلىمدارىنىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتىن ورىستەتۋىنە قاجەتتى ارناۋلى جابدىقتار، سىناق ٴدارىسى، سونداي ـ اق اۋاشالاۋ بالنيتسالارىن وزگەرتىپ جاساۋ، ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتى سيپاتىنداعى قاراجاتتار سياقتىلارعا جەتكىلىكتى كومەك قاراجاتتى ىسكە قوستى، سونداي ـ اق دەر كەزىندە ىندەتتەن ساقتانۋ بۇيىمدارىن ساتىپ الىپ، قامداۋدى قاماتاماسىز ەتتى؛ ەندى ٴبىر جاعىنان، ىندەتكە توتەپ بەرۋگە ىستەتىلەتىن قورعانۋ كيىمى، ماسكى جانە قاتىستى ٴدارى ـ دارمەكتەر سياقتى ەمدەۋگە پايدالانىلاتىن ماڭىزدى بۇيىمداردى وندىرەتىن كاسىپورىندار، تۇرمىسقا قاجەتتى ماڭىزدى بۇيىمداردى وندىرەتىن تىرەكتى كاسىپورىندار، ەمدەۋگە پايدالانىلاتىن ماڭىزدى ماتەريالداردى الاتىن ـ ساتاتىن كاسىپورىندار سياقتىلارعا فينانس قۇرىلىمدارى قايتالاي بەرىلەتىن ارناۋلى قارىز اقشا ارقىلى ەرەكشە تومەن ٴوسىمدى تيىمدىلىكتەگى امانات ـ قارىز قولداۋىن جاسادى، قازىنا ٴوسىمىنىڭ %50ىن قازىنادان تولەپ قولدادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ٴماجىلىس باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ بۇكىل ەلدىڭ كوكتەمگى اۋىل شارۋاشىلىعى ٴوندىرىسى قىزمەتى جونىندەگى ماڭىزدى نۇسقاۋىنىڭ رۋحىن مۇقيات دايەكتىلەندىرىپ، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ قىزمەت تالاپتارىن دايەكتىلەندىرىپ، كەزەكتەگى جاعدايدى اقىلداسىپ، تالداۋ جاساپ، كوكتەمگى اۋىل شارۋاشىلىق ٴوندىرىسى قىزمەتىن جاپپاي ورنالاستىردى. اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ ورىنباسار شۇجيى، اۆتونوميالى رايوننىڭ جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتى باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ ورىنباسار باستىعى لي پەڭشين ماجىلىسكە قاتىناستى ٴارى ٴسوز سويلەدى.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: كوكتەمگى ەگىس ٴوندىرىسىن مىقتى يگەرىپ، ەگىن شارۋاشىلىعىنان مول ٴونىم الۋ كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە جەتۋ، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋ جونىنەن كەلەلى ماڭىز الادى. كەزەكتە ەگىس ۋاقىتى تىعىز، جەر ـ جەر، تاراۋلار دەرەۋ ارەكەتتەنىپ، جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنەن تۋىنداعان جاڭا جاعدايعا، جاڭا ماسەلەلەرگە بەلسەنە توتەپ بەرىپ، وڭىرگە، دارەجەگە ٴبولىپ، پارىقتاندىرا ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ شاراسىن قاتاڭ تياناقتاندىرۋمەن بىرگە، ەگىن شارۋاشىلىعى ٴوندىرىسى ٴتارتىبىن جاپپاي قالپىنا كەلتىرىپ، كوكتەمگى ەگىن شارۋاشىلىعى ٴوندىرىسىنە بار كۇشپەن ۇيىمداستىرىپ، ەگىس ۋاقىتىن وتكىزبەۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، جازدىق استىقتان مول ٴونىم الۋدى قاماتاماسىز ەتۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: مەملەكەتتىڭ استىق حاۋىپسىزدىگىن قاماتاماسىز ەتۋدى ”اۋىل شارۋاشىلىعىنىڭ، اۋىل ـ قىستاقتىڭ، شارۋالاردىڭ“ ماڭىزدى الدى ٴىرى ٴىسى ەتىپ، استىق ٴوندىرىسىن كۇش سالا ورنىقتىرىپ، بۇكىل رايونىمىزدا استىق ەگىلەتىن اۋماقتىڭ بىلتىرعىدان از بولماۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك. ماقتا القاپتارىن ورنالاستىرۋدى ساپالىلاندىرىپ، ”ٴبىر نەگىز، 2 قوسىمشا“ ەگۋ ۇلگىسىن ىلگەرىلەتىپ، ماقتا ەگۋدەگى، وڭدەۋدەگى، تايلاۋداعى قيىن ماسەلەلەردى شەشىپ، ۇيلەسىمدى مەزگىلدە ەگۋ قاجەت. قۇرىلعىلى اۋىل شارۋاشىلىعى ٴوندىرىسىن مىقتى يگەرىپ، جىلۋىن ورلەتىپ، دىمقىلدىعىن ساقتاۋ جانە كوكتەمدە ەرتە باستان قالامشا ەگۋ جۇمىسىن ويداعىداي ىستەپ، كوكونىسپەن ٴوزىن ـ ٴوزى قامداۋ قۋاتىن جوعارىلاتۋ ٴتيىس. جەمىس ورمانىن كوكتەمگى باپتاۋ شاراسىن جىلدام تياناقتاندىرىپ، كوكتەمدە سۋارۋدى، تىڭايتقىش بەرۋدى باسقارۋ، ٴجيى ەگىلگەن، ٴونىمى تومەن جەمىس باقتارىن جاڭالاۋ، جەمىس اعاشتارىن تۇزەۋ، بۇتاۋ سياقتى جۇمىس اياق الىسىن جەدەلدەتىپ، ساپاسىن ٴوسىرىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋ نەگىزىن بەكەمدەۋ كەرەك. ماسەلەنى باعدار ەتۋگە تاباندى بولىپ، مال شارۋاشىلىعى ٴوندىرىسىن باسقارۋدى مىقتى يگەرىپ، كوكتەۋلىككە كوشۋ مەن كوكتەمگى ٴتول الۋدى عىلمي ورنالاستىرىپ، جەم ـ ٴشوپ ەگۋدى الدىن الا جوبالاپ، مال شارۋاشىلىعى ونىمدەرىن ٴوندىرۋدى ورنىقتىرىپ، قامداۋعا كەپىلدىك ەتۋدى مىقتى يگەرىپ، مال شارۋاشىلىعىنىڭ ورنىقتى، اقاۋسىز داموىن ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: ٴتاسىلدى جاڭالاپ، كوكتەمگى اۋىل شارۋاشىلىعى عىلىم ـ تەحنيكالىق قىزمەت وتەۋىنە ويداعىداي ۇيىمداستىرىپ، اۋىل شارۋاشىلىعى تەحنيكتەرىن ٴوندىرىستىڭ ٴبىرىنشى شەبىنە بارىپ، شارۋالاردىڭ ٴوندىرىس تەحنيكاسىنداعى قيىن ماسەلەلەردى شەشۋىنە كومەكتەسۋگە ۇيىمداستىرۋ كەرەك. ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ سايكەستىرۋدى كۇشەيتىپ، اۋىل شارۋاشىلىق ٴوندىرىسى قۇرال ـ جابدىقتارى كاسىپورىندارى قىزمەتكەرلەرىنىڭ جۇمىس ورنىنا قايتا ورالۋىنا كومەكتەسىپ، اۋىل شارۋاشىلىق قۇرال ـ جابدىقتارى كاسىپورىندارىنىڭ جۇمىستى، ٴوندىرىستى تەز ارادا قالپىنا كەلتىرۋىن ٴونىمدى ىلگەرىلەتىپ، اۋىل شارۋاشىلىق قۇرال ـ جابدىقتارى تيجاراتشىلارىن تيجارات باستاۋعا تارتىپپەن ۇيىمداستىرىپ، كاسىپ تىزبەگىنىڭ جوعارى، اياقتى بۋىندارىن جانە اۋىل شارۋاشىلىق قۇرال ـ جابدىقتارىنىڭ قىستاقتارعا، وتباسىلارعا جەتۋىنىڭ ەڭ سوڭعى ٴبىر كيلومەترىن اشىپ، اۋىل شارۋاشىلىعى قۇرال ـ جابدىقتارىنىڭ قالىپتى وندىرىسىنە، ٴونىمدى قامداۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ قاجەت. اۋىل شارۋاشىلىعى قۇرال ـ جابدىقتارى بازارىن باقىلاۋ ـ باسقارۋدى كۇشەيتىپ، اۋىل شارۋاشىلىعى قۇرال ـ جابدىقتارىنا ساپاتىن ناشار قايشى قىلمىستىق ارەكەتتەرگە زاڭ بويىنشا قاتاڭ، اۋىر سوققى بەرىپ، شارۋا قاۋىمىنىڭ ٴتول مۇددەسىن قورعاۋ ٴتيىس. اۋا رايى اپاتىن باقىلاۋ ـ تەكسەرۋدى كۇشەيتىپ، ەگىس داقىلدارى دەرت ـ دەربەزدەرىنەن جانە حايۋاناتتار ىندەتتەرىنەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتىن مىقتى يگەرىپ، ەرتە بايقاۋ، ەرتە ساقتاندىرۋ، ەرتە ٴبىر جاقتى ەتۋ كەرەك. كوكتەمدە كۇن جىلىنعان ٴتيىمدى ٴساتتى يگەرىپ، سۋ يگىلىگى ينجەنەريالىق قۇرىلىستارىنىڭ تارتىپپەن جۇمىس باستاۋىن دەر كەزىندە ىلگەرىلەتىپ، كوكتەمگى ەگىستى سۋمەن قاماتاماسىز ەتۋدى كۇشەيتىپ، ەگىن شارۋاشىلىعىنان مول ٴونىم الۋعا مىعىم نەگىز قالاۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ جانە اۋىل شارۋاشىلىعى ٴوندىرىسى سياقتى ٴتۇرلى قىزمەتتەردى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتىپ، ۇيىمدىق باسشىلىقتى نىعايتىپ، قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگىن ناقتىلاندىرىپ، ساياسات جاعىنان سۇيەمەلدەۋدى، تياناقتاندىرۋدى كۇشەيتىپ، ٴتۇرلى نىسانا ـ مىندەتتىڭ ناقتاپ تياناقتالۋىن، ناقتى ونىمدىلىككە قول جەتكىزۋىن شىنايى ىلگەرىلەتۋ كەرەك.

اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، اۆتونوميالى رايوننىڭ ورىنباسار ٴتوراعاسى ەركىن تۇنياز قۇمىل بولمىشە ٴماجىلىس ورنىندا ٴماجىلىستى باسقاردى.

اۆتونوميالى رايوندىق اۋىل شارۋاشىلىعى، اۋىل ـ قىستاق مەڭگەرمەسىنىڭ، قازىنا مەڭگەرمەسىنىڭ، قامداۋ ـ ساۋدا كووپەراتيۆىنىڭ، امانات ـ قارىز بىرلەسكەن كووپەراتيۆىنىڭ جانە قاشقار ايماعىنىڭ، تۇرپان قالاسىنىڭ جاۋاپتى جولداستارى پىكىر اۋىستىرىپ، ٴسوز سويلەدى.

مەكەن ـ جايىمىز: ٴۇرىمجى قالاسى ياڭزىجياڭ جولى 1 ـ ٴنومىرلى اۋلا، پوچتا ٴنومىرى: 830051، فاكس: 5593305 ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان